

www.best4older-lgbti.org

Discriminatie

Een nationaal wettelijk kader -
Nederland

In de Nederlandse grondwet is in artikel 1 het volgende opgenomen:

1. Gelijke behandeling en discriminatieverbod

Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

De woorden *of op welke grond dan ook* breiden het verbod van discriminatie tot andere dan de in dit artikel genoemde discriminatiegronden uit. In de wet Algemene wet gelijke behandeling is dit artikel nader uitgewerkt. Hierin staat vermeld dat De Algemene wet gelijke behandeling verbiedt discriminatie behoudens objectief gerechtvaardigd onderscheid en stelt ter handhaving een Commissie gelijke behandeling in. De wet bevat antidiscriminatiebepalingen op het gebied van arbeidsvoorwaarden, benoeming, ontslag en onderwijs.

Instellingen op levensbeschouwelijke grondslag mogen wel eisen stellen die verband houden met het functioneren, zonder daarbij te discrimineren. Het enkele feit van de seksuele gerichtheid mag echter geen rol spelen bij bijv. benoeming of bevordering. Onderscheid is niet verboden als het en voorkeursbehandeling betreft, als het geslacht bepalend is of als het gaat om bescherming van vrouwen.

Bij wet van 2 maart 1994, houdende algemene regels ter bescherming tegen discriminatie op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat. Ter bevordering van de deelneming op gelijke voet aan het maatschappelijk leven bescherming te bieden tegen discriminatie op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat, dat het daarom wenselijk is behoudens wettelijke uitzonderingen onderscheid op deze gronden te verbieden en dat het in verband met de handhaving van dit verbod wenselijk is een Commissie gelijke behandeling in te stellen.

In artikel 137 van het Wetboek van Strafrecht staan bepalingen waarmee discriminatie kan worden bestraft.

Benoeming van discriminatie wetgeving in de wet algemene wet gelijke behandeling maar nog niet in de grondwet.

Tijdens Pride Amsterdam 2019 doet COC Nederland een oproep aan de regering en het parlement in de krant: Veranker LHBTI-rechten nu eindelijk in de Grondwet! In de afgelopen decennia is veel bereikt voor lesbiennes, homo's, bi's, transgender- en interseks personen (lhbt'ers). Het aantal mensen dat negatief denkt over lesbiennes en homo's is drastisch gedaald, van vier op de tien in de jaren zestig naar één op de twintig nu. Er kwam een einde aan strafbaarheid van homoseksualiteit met de aanpassing van

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

de leeftijd voor meerderjarigheid (1971). We introduceerden een wettelijk discriminatieverbod (1994) en in 2001 stelde ons land als eerste ter wereld het burgerlijk huwelijk open voor paren van gelijk geslacht.

Sinds 2014 is er een Wet lesbisch ouderschap (2014), waardoor duomoeders makkelijk juridisch ouder kunnen worden. De Transgenderwet (2014) maakt het voor transpersonen eenvoudig om hun officiële geslachtsregistratie te wijzigen. En sinds 2012 moet elke lagere en middelbare school lhbt-acceptatie bevorderen.

Acht politieke partijen, samen goed voor een twee derde Kamermeerderheid, beloofden in COC's Regenboog Stembusakkoord (2017) om een expliciet verbod op LHBTI-discriminatie op te nemen in de Grondwet. Die belofte werd overgenomen in het regeerakkoord, maar de regering kwam nog niet met een wetsvoorstel.

Een expliciet grondwettelijk verbod op lhbt-discriminatie ontbreekt. Dat is een gemis. Want juist nondiscriminatiegronden die expliciet genoemd worden in artikel 1 zijn een opdracht aan de wetgever en een garantie dat wetten en rechten ook op lange termijn in stand blijven, zo concludeerde een regeringscommissie in 2006. Precies wat nodig is om lhbt-rechten zeker te stellen.

Een duidelijke grondwettelijke opdracht aan de wetgever is belangrijk voor vandaag. Want naast de geboekte resultaten is er ook nog veel te verbeteren. Zo krijgen zeven op de tien lhbt'ers in hun leven te maken met fysiek of verbaal geweld om wie ze zijn. 'Homo' is op school het meest gebruikte scheldwoord. Transgender personen komen vaak moeilijk aan werk. En het kabinet weigerde onlangs om de rechten van regenbooggezinnen met drie of vier ouders goed te regelen.

Een grondwettelijke garantie dat onze rechten in stand blijven, is vooral ook belangrijk voor de toekomst. Want de wind kan draaien, zowel maatschappelijk als politiek. Rechten van minderheden die nu vanzelfsprekend lijken, kunnen onder druk komen te staan.

Op dit moment is de maatschappelijke en politieke steun voor lhbt-rechten in Nederland groot en er is geen directe aanleiding om te denken dat dat morgen totaal anders is. Wel is er reden om alert te zijn. SGP-voorman Kees van der Staaij tekende begin dit jaar de lhbt-vijandige Nashville-verklaring. Forum voor Democratie en PVV stelden in mei voor om het verbod op aanzetten tot discriminatie uit de wet te schrappen, terwijl Nederland met dat artikel bijvoorbeeld de homofobe haatprediker Steven Anderson buiten de deur kon houden.

Wetsvoorstel: Waarschijnlijk zal in dit najaar in de tweede kamer een wetsvoorstel behandeld gaan worden waar LHBTI rechten in artikel 1 van de grondwet worden vastgelegd.

Wet tegen leeftijdsdiscriminatie

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Artikel 1 van de Grondwet biedt bescherming tegen alle vormen van discriminatie, ook discriminatie op grond van leeftijd. In 2004 is er bovendien een aparte wet gekomen die leeftijdsdiscriminatie op het werk bestrijdt en voorkomt: de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd (WGBl).

Artikel 1 anti discriminatie bureau's

Op <https://www.discriminatie.nl/#/home> vind je het meldpunt voor discriminatie

DISCRIMINATIE.NL IS DÉ LANDELIJKE PLEKVOOR HET MELDEN VAN DISCRIMINATIE.

Antidiscriminatiebureau

Iedere gemeente is wettelijk verplicht om een laagdrempelige, onafhankelijke voorziening in te stellen, waar burgers terecht kunnen met klachten over discriminatie. Zo'n gemeentelijke antidiscriminatievoorziening (kortweg: antidiscriminatiebureau) heeft tot taak om personen die een klacht hebben over discriminatie onafhankelijk advies en ondersteuning te verlenen bij de afwikkeling van die klacht. Verder hebben de antidiscriminatiebureaus tot taak om die klachten te registreren, zodat de overheid weet wat er speelt op het gebied van discriminatie.

Werkwijze van het antidiscriminatiebureau

Als je een melding doet, neemt het antidiscriminatiebureau in je buurt contact met je op. Daarbij is het mogelijk je verhaal uitgebreid te vertellen. Het bureau registreert de melding (desgewenst anoniem). Als je dat wilt neemt de klachtbehandelaar contact op met de persoon of organisatie die mogelijk gediscrimineerd heeft. Zo hoort de klachtbehandelaar ook de andere kant van het verhaal. Dit gebeurt alleen met jouw toestemming. Als je dat wilt, kun je ook vervolgstappen ondernemen: bemiddeling door het antidiscriminatiebureau, een procedure starten bij het College voor de Rechten van de Mens, of aangifte doen bij de politie. Het antidiscriminatiebureau begeleidt je kosteloos bij het nemen van deze stappen. Soms verwijst het antidiscriminatiebureau je door naar een andere organisatie, bijvoorbeeld als je probleem geen discriminatie blijkt te zijn. Ook als je getuige bent geweest van een incident, of als je wilt dat de gebeurtenis alleen maar geregistreerd wordt, kun je de gebeurtenis melden bij het antidiscriminatiebureau.

Meld- en advieslijn/meldapp

Discriminatie kun je op een aantal manieren melden bij het antidiscriminatiebureau. Je melding of klacht komt altijd terecht bij het antidiscriminatiebureau in jouw regio. Melden kan met het meldformulier, via de meld- en advieslijn op 0900 - 2 354 354

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Ook is er de app 'Meld discriminatie NU' waarmee je eenvoudig kunt melden. De app is gratis te downloaden voor Apple en Android en via melddiscriminatie.nu

Antidiscriminatiebureaus behandelen geen klachten over discriminatie op internet. Voor discriminatie op internet kun je terecht bij MiND.

Waarom eerst naar het antidiscriminatiebureau?

Je kunt als je dat wilt rechtstreeks naar de politie om aangifte of een melding te doen. Ook kun je zelf om een oordeel vragen bij het College voor de Rechten van de Mens. Deze website wijst je de weg. Maar lang niet alle gevallen van discriminatie zijn geschikt voor aangifte bij de politie. Ook is het vragen van een oordeel bij het College voor de Rechten van de Mens niet in alle gevallen mogelijk. En soms ben je beter geholpen met een andere oplossing. Het antidiscriminatiebureau in jouw buurt weet waar je het best naartoe kunt gaan en hoe je bijvoorbeeld een aangifte kunt voorbereiden, als dat nodig is. Antidiscriminatiebureaus zijn toegerust om de meeste klachten goed op te lossen door middel van bemiddeling of advies. Als blijkt dat advies onvoldoende is of bemiddeling niet mogelijk is, dan kan het bureau samen met jou de vervolgstappen bepalen en je daarbij begeleiden.

Politie

In bepaalde gevallen is discriminatie niet alleen verboden, maar ook strafbaar. Als je aangifte of melding doet bij de politie kan de dader mogelijk worden gestraft en kunnen er maatregelen worden genomen om discriminatie in de toekomst te voorkomen. Als je aangifte wilt doen van discriminatie, is de politie verplicht deze aangifte op te nemen. Ben je lastig gevallen, uitgescholden, mishandeld of erger, dan kun je aangifte doen bij de politie. Je verzoekt dan om strafvervolgning. Je kunt bij de politie alleen aangifte doen van discriminatie als het gaat om discriminatie wegens ras, geslacht, godsdienst, levensovertuiging, seksuele gerichtheid of handicap.

Aangifte van een strafbaar feit doe je bij het politiebureau.

Roze in Blauw is een landelijk samenwerkingsverband van alle Roze in Blauw-teams uit alle politie-eenheden en diensten van de politie. Deze teams zijn aanspreekpunt voor Lesbiënnes, Homo's, Biseksuelen en Transgenders (LHBT) binnen én buiten de politie.

Politiemensen van Roze in Blauw bieden een luisterend oor, verwijzen door, bemiddelen en ondersteunen hen die melding of aangifte willen doen van LHBT-gerelateerde incidenten. Ook mensen die vermoeden dat iemand in hun omgeving bedreigd of lastiggevallen wordt vanwege het feit dat zij lesbisch, homo, biseksueel of transgender zijn, kunnen contact opnemen met RiB NL.

Doelstellingen

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

De meldings-en aangiftebereidheid verhogen van mensen uit de lesbische, homo-, biseksuele en transgendergemeenschap, en het verlagen van de drempel om dat te doen.

Samenwerken met hulpverleningsinstanties en LHBT-belangengroeperingen.

Collega's ondersteunen die te maken krijgen met (complexe) vraagstukken, gerelateerd aan het LHBT-thema.

Contact onderhouden met en het uitwisselen van informatie en ervaringen tussen Roze in Blauw-teams binnen de politie-eenheden onderling.

Versterken van de diverse identiteit van de politie door zichtbaarheid van de LHBT-politiemedewerkers.

College voor de Rechten van de Mens

Als je je gediscrimineerd voelt, kun je het College voor de Rechten van de Mens (het College) kosteloos vragen een oordeel te geven over je klacht. Het College kan oordelen over discriminatiekwesities op het gebied van, onder meer, werk, school, wonen, winkelen, openbaar vervoer, uitgaan en sporten.

De procedure bij het College lijkt op een rechterlijke procedure, inclusief een hoorzitting. Maar een oordeel van het College is geen strafrechtelijke veroordeling. Een oordeel van het College heeft een ander doel. Het is vooral bedoeld als een gezaghebbend en deskundig advies om partijen in een conflict bij elkaar te brengen. Wel is het zo dat de oordelen van het College openbaar worden gemaakt, inclusief de naam van het bedrijf of de organisatie waarover wordt geklaagd. Een oordeel van het College heeft vaak resultaat: de oordelen van het College worden in veel gevallen opgevolgd door de organisatie of het bedrijf dat heeft gediscrimineerd.

Wil je weten of het College jouw klacht kan behandelen of wat discriminatie is? Je kunt elke werkdag tussen 10.00 u en 16.00 u bellen naar het College (030 888 3 888) of een email sturen aan info@mensenrechten.nl.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Best4 OLDER LGBTI

www.best4older-lgbti.org

PROJECT PARTNERS:

